

Reykjavík 13. janúar 2015

Umsögn um tillögu að landsskipulagsstefnu 2015-2026

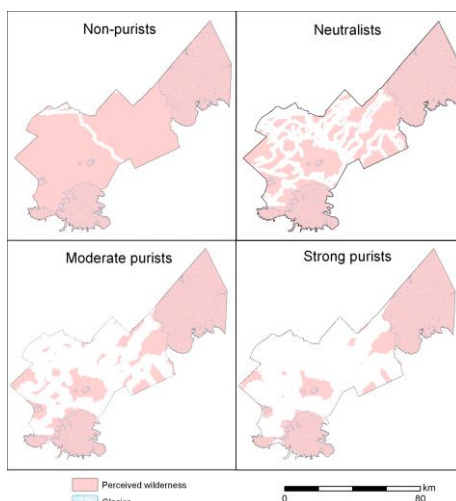
Samtök ferðaþjónustunnar (samtökin) hafa farið yfir tillögu að landsskipulagsstefnu 2015 - 2026 og hafa eftirfarandi athugasemdir:

Samtökin fagna því að nú sé lögð fram landsskipulagsstefna þar sem horft er til sjálfbærni, samkeppnishæfni, sveigjanleika og lífsgæða sem grundvallarmarkmið stefnunnar enda eru þessir þættir saman hornsteinn byggðarþróunar, ferðaþjónustu og annars atvinnulífs víðsvegar um landið. Samtökin benda á að sterkar þarf að kveða að orði í fyrirliggjandi landsskipulagsstefnu um miðhálandi Íslands, að aðalskipulagsáætlun sveitarfélaga komi í stað svæðisskipulags miðhálandisins, en það er ekki nógu skýrt að mati samtakanna.

Skipulag á miðhálandi Íslands

Ferðaþjónusta á Íslandi hefur vaxið gríðarlega á undanförunum árum og er orðinn stærsta gjaldeyrissskapandi atvinnugreinin hér á landi. Samhliða hefur störfum í ferðaþjónustu fjölgað víðsvegar um landið og eftir byggðir sem hafa átt undir högg að sækja. Ferðavenjukannanir hafa ávallt sýnt að yfir 80% erlendra ferðamanna komi til Íslands vegna náttúrunnar og þess ósnortna víðernis sem Ísland hefur upp á að bjóða. Víðerni eru ein helsta auðlind Íslenskrar ferðaþjónustu og því nauðsynlegt að standa vörð um þau. Því telja samtökin nauðsynlegt að verja miðhálandið, þar sem víðerni eru hvað mest, fyrir allri meiriháttar mannvirkjagerð og að landsskipulagsstefna taki mið af því.

Samtökin leggja til að kafla 1.4 um sjálfbæra nýtingu orkuauðlinda verði breytt þannig að ekki verði gert ráð fyrir nýtingu orkuauðlinda á miðhálandinu vegna mikilvægis víðernisauðlindarinnar fyrir íslenska ferðaþjónustu. Samtökin leggja þetta til, sérstaklega í ljósi þess hve víðerni eru þröngt skilgreind í lögum um náttúruvernd eða 5 km rás (25km²). Hafa ber í huga að ferðamenn upplifa víðerni með mismunandi hætti og benda samtökin á, í því samhengi, umfjöllun Rannveigar Ólafsdóttur, prófessors í ferðamálafræði við HÍ, á félagsfundi SAF um umhverfismál, 11. febrúar þar sem hún benti á hvernig mismunandi ferðamenn upplifa víðerni. Þjónustusinnar upplifa þannig mikið víðerni á sama stað og náttúrusinnar upplifa lítið víðerni (sjá mynd 1).

Mynd 1

Samtökin fagna að öðru leyti því sem fram kemur í kafla landsskipulagsstefnu um skipulag miðhálandis og benda sérstaklega á mikilvægi þess að mannvirkjahönnun og framkvæmdir á hálandinu verði gerðar með þeim hætti að tillitsemi við landslag og náttúru verði viðhöfð og að mannvirki falli sem best að umhverfinu.

Samtökin fara fram á að eiga fulltrúa í matsnefnd á þörf fyrir uppbyggingu ferðaþjónustumannvirkja en slíkt mun stytta boðleiðir og skapa betri sátt um þau verkefni sem fyrir valinu verða.

Skipulag í dreifbýli - Búsetumynstur og dreifing byggðar

Samtökin eru í meginatriðum sammála markmiðum þeim sem fram koma í landsskipulagsstefnu um skipulag í dreifbýli ásamt búsetumynstri og dreifingu byggðar. Þó vilja samtökin koma á framfæri ábendingu um að samgöngur eru lífæð atvinnulífs og byggðapróunar og mjög mikilvægt að landskipulagsstefna beri þess merki. Ferðir um vegi og vegslóða eru hluti af upplifun ferðamanna og skiptir það miklu máli fyrir þróun ferðaþjónustu að samgöngumannvirki séu í góðu ásigkomulagi um allt land.

Skipulag á haf og strandsvæðum

Samtökin gera ekki sérstakar athugasemdir við kaflann um haf- og strandsvæði þar sem vinna er nú í gangi innan umhverfisstjórnuneytis um skipulag haf- og strandsvæða. Þó er mikilvægt að benda á að gríðarleg þróun hefur verið í þjónustu og vinnslu við strendur landsins og nauðsynlegt að taka tillit til þess við gerð skipulagsáætlana. Samtökin hafa bent á að flokka verði haf- og strandsvæði og leggja til eftirfarandi flokka í því sjónarmiði.

- Svæði til ræktunar (umferð takmörkuð og veiðar bannaðar)
- Til uppskeru (veiðisvæði)
- Til afþreyingar (veiðar bannaðar nema með handfærum)
- Vernduð svæði til rannsókna (Öll umferð bönnuð)

Nauðsynlegt er að skipuleggja ákveðin hafsvæði fyrir afþreyingu eingöngu þar sem veiðar með stórvirkum veiðarfærum í atvinnuskyni eru útlokaðar.

Það er skoðun samtakanna að horfa verði á náttúruauðlindina á mun víðari grunni en gert hefur verið hingað til og stefna þannig að landsskipulagsstefnu sem horfi til langtímamarkmiða um samgöngur, verndun íslenskrar náttúru og byggðapróunar. Þá taka samtökin fram að þau áskilja sér rétt til að koma með frekari umsögn um landsskipulagsstefnu á síðari stigum og eru reiðubúin að taka þátt allri umræðu um mótun stefnunnar

Virðingarfyllst

F.h. Samtaka ferðaþjónustunnar

Gunnar Valur Sveinsson